

Kontaktperson
Patina Löke
Juridik och säkerhet

2025-07-21

RS 633-2025

Patina.loke@regionvasterbotten.se

Upphandlingsdata
Tendium
Tegnérgatan 38
113 59 Stockholm

Beslut om att ta ut avgift i samband med begäran om utlämnade av allmän handling

Beslut

Region Västerbotten (regionen) beslutar att för Upphandlingsdata ta ut 50 kr i avgift redan från och med den första sidan till och med den tionde och därefter med 2 kr per sida, från och med den 18 juni 2024.

Beslutsmotivering

Bakgrund

Upphandlingsdata har sedan den 18 juni 2024 fått information om att avgiften för begärda kopior kommer att beräknas sammantaget för samtliga framställda begäran.

Upphandlingsdata har sedan den 8 juli 2025 begärt att få ett skriftligt beslut på detta.

Skälen för beslutet

Upphandlingsdata har under en längre tid löpande begärt ut kopior av allmänna handlingar. Regionen uppmärksammade till slut att Upphandlingsdata systematiskt gjorde många småbeställningar. Regionen beslutade därför att samla alla begäran i en egen mapp för att ha underlag för att i enlighet med undantagsregeln i regionens "Avgiftshandbok – regelverk för avgifter år 2025" (avgiftshandboken) tillämpa regeln om missbruk. I regel har varje separat begäran från Upphandlingsdata uppgått till mindre än nio sidor. Av bilaga 1 framgår att det systematiskt är frågan om småbeställningar. Tiden innan har regionen lämnat ut handlingar till Upphandlingsdata utan att de behövt betala någon avgift.

Upphandlingsdata begär regelmässigt ut allmänna handlingar. I snitt är det sedan 18 juni 2024 frågan om 6.5 begäran i veckan, vilket innebär att det kan röra sig om flera förfrågningar per dag. Vissa dagar såsom den 18 juni 2024 kom 51 begäran om att utfå att få utfå kopior av

Region Västerbotten

Regionens hus, Köksvägen 11, 901 89 Umeå
Telefon: 090-785 00 00, telefax: 090-13 68 82
E-post: regionen@regionvasterbotten.se Org.nr: 232100-0222
VAT-nr: SE232100022201 Bankgiro 5728-3061

2025-07-21

allmän handling. Dagen efter den 19 juni 2024 inkom begäran 34 begäran. Även under oktober 2024 inkom ett stort antal separata begäran om att utfå allmän handling. Se bifogad bilaga 1 där det framgår hur många begäran som framställts per dag under viss period.

Mot bakgrund av ovan redogjorda finner regionen att den har underlag som ger stöd för att det var riktigt att ta ut 50 kr redan från och med den första sidan till och med den tionde och därefter med 2 kr per sida från den 18 juni 2024. Regionen har således haft fog när det krävt betalt.

I 2 kap. 16 § tryckfrihetsförordningen (TF) anges att myndighet givits rätt att av den som önskar få avskrift eller kopia av allmän handling ta ut fastställd avgift. Av bestämmelsen framgår inte någon begränsning av storleken av den avgift som får tas ut. Under vilka förutsättningar regionen får ta avgifter framgår i stället av regionens avgiftshandbok beslutad av regionfullmäktige.

Med anledning av att Upphandlingsdata under handläggningens gång har fört fram argumentation kring statliga myndigheters möjligheter att ta ut avgifter, och rättspraxis hänförligt till detta, vill regionen förtydliga att den inte är en myndighet under regeringen och omfattas därför inte av avgiftsförordningen (1992:191).

Vad Upphandlingsdata fört fram om att det rör sig om begäran om att utfå kopior från *olika* upphandlingsärenden påverkar inte regionens bedömning. Regionen har enligt avgiftshandboken rätt att ta ut avgifter för kopior av allmänna handlingar utifrån antalet sidor. Det saknar därför betydelse om begärda handlingar härrör från olika ärenden eller handlingar eller framförts genom separata förfrågningar.

Vid avgiftsbelagd verksamhet, varigenom en region i olika hänseenden betjänar allmänheten, gäller dock självkostnadsprincipen. Den innebär att regionen inte får ta ut mer i avgift än vad det kostar att tillhandahålla tjänsten. I detta fall anser regionen att den av regionfullmäktige fastställda taxan, och möjligheten att i undantagsfall ta ut 50 kr redan från och med den första sidan till och med den tionde och därefter med 2 kr per sida, inte är i strid med självkostnadsprincipen i kommunallagen. Inte heller bedömer regionen att beslutet att ta ut avgift i det aktuella fallet kan anses vara olagligt enligt 13 kap. 8 § kommunallagen. Regionen finner sammanfattningsvis inte att det finns skäl att frångå regionens tidigare bedömning om att Upphandlingsdata ska betala avgift för de begärda kopiorna från första sidan från den 18 juni 2024.

2025-07-21

Besvärsrätt

Endast den som är medlem i regionen har rätt att få lagligheten av detta beslut prövad.

Patina Löke
Regionjurist

Bilagor:

Bilaga 1 – Regionens sammanställning över antalet begäran som skickats per dag sedan den 18 juni 2024 till den 23 juni 2025.

Besvärshänvisning

Detta beslut kan överklagas genom kommunalbesvär enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725).

Överklagandet ska vara skriftligt och ges in till:

Förvaltningsrätten i Umeå
Box 193
901 05 Umeå
E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se
Telefon: 090-17 31 00

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då beslutet anslogs på Region Västerbottens digitala anslagstavla.

Överklagandet ska innehålla information om:

- vilket beslut som överklagas (ange gärna datum och eventuellt diarienummer),
- på vilka grunder du anser gör beslutet olagligt,
- kontaktuppgifter till er.

Bifoga gärna en kopia av beslutet ni överklagar.

Upphandlingsdata

Datum	Antal inkommen begäran
2024-06-18	51
2024-06-19	34
2024-06-20	9
2024-06-21	11
2024-06-24	2
2024-06-27	1
2024-06-28	1
2024-07-01	1
2024-07-02	11
2024-07-03	7
2024-07-04	1
2024-08-30	1
2024-09-02	2
2024-09-25	1
2024-10-02	4
2024-10-03	4
2024-10-04	2
2024-10-07	1
2024-10-08	2
2024-10-09	3
2024-10-10	1
2024-10-11	4
2024-10-14	3
2024-10-15	15
2024-10-16	8
2024-10-17	6
2024-10-18	6
2024-10-21	6
2024-10-22	17
2024-10-23	17
2024-10-24	18
2024-10-25	1
2024-10-28	1
2024-10-29	3
2024-10-31	1
2024-11-06	2
2024-11-11	1
2024-11-14	3
2024-11-15	2
2024-11-19	2
2024-11-20	2
2024-11-21	2
2024-11-22	3
2024-11-25	1
2024-11-28	2
2024-11-29	1

2024-12-02	1
2024-12-03	4
2024-12-05	1
2024-12-06	1
2024-12-10	2
2024-12-12	1
2024-12-13	7
2024-12-16	1
2024-12-17	1
2024-12-18	3
2025-01-09	1
2025-01-10	2
2025-01-13	3
2025-01-14	1
2025-01-17	1
2025-01-20	2
2025-01-31	1
2025-02-04	1
2025-02-06	1
2025-03-03	1
2025-03-07	1
2025-03-10	2
2025-03-14	1
2025-03-17	3
2025-03-24	1
2025-03-28	1
2025-03-31	1
2025-04-07	1
2025-04-11	1
2025-04-22	2
2025-04-28	1
2025-04-29	1
2025-05-02	1
2025-05-06	1
2025-05-12	5
2025-05-19	1
2025-05-26	1
2025-05-27	1
2025-05-28	1
2025-05-30	1
2025-06-06	1
2025-06-09	2
2025-06-12	1
2025-06-13	1
2025-06-23	1
Summa:	347

Synpunkter: De handlingar som begärs är i regel *Tilldelningsbeslut* samt relevanta bilagor. Vi brukar tidigare h

